

Изведнажъ, отъ сѣнката на голѣмия орѣхъ до даскалъ Димитровата кжца се отдѣли една тъмна фигура. Това бѣше високъ човѣкъ, малко прегърбенъ, съ плахъ изгледъ но съ свѣтълъ и живъ погледъ.

Той почука на прозореца и тихо каза:

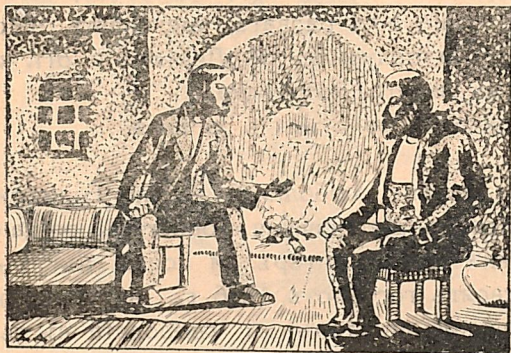
— Дѣдо Георги, отвори. Азъ съмъ даскалъ Киро.

Вратата веднага се отвори и пушна опасния нощенъ гостъ въ малката, освѣтена отъ кандилото, стаичка на дѣда Георги Гайдаря — даскалъ Димитровиятъ баща.

— Влѣзъ даскалъ Киро, — каза дѣдо Георги. — Добре си дошълъ. . . .

— То нашето добро се е видѣло, дѣдо,—въздъхна даскалъ Киро, като седна до огъня. — Добре е сега Димитъръ, че е на свобода и щастие.

Старецътъ трепна. Той разбра отъ думитѣ на госта си, че синътъ му е убитъ. Въ очитѣ му блѣснаха две сълзи, но се въздържа и подхвана:

— Живи да сж живитѣ, далскалъ Киро! Нима не отидохте на сватба? Знаехъ си азъ, че ще отиде Димитъръ курбанъ за свадбата на отечеството, ала съ гордостъ го изпратихъ. . . Кажй ми само едно: геройски ли умрѣ чадото ми? . .

Даскалъ Киро за минута замълча. Въ мисълта му се явиха всички картини на отчаяната борба, която възстаницитѣ водѣха. Ето предъ него застава попъ Харитонъ. Той е веселъ и бодъръ, говори на момцитѣ и ги окуражава; ето избухва барута; попъ Харитонъ е обгоренъ и слѣпъ; после се чуватъ топовни вистрѣли: стрелятъ ордитѣ на Фазлж паша; ето манастирътъ пламва; възстанниците бѣгатъ: даскалъ Киро се скрива подъ единъ храстъ, наведенъ отъ снѣга; край него сноватъ турци, а той стиска до гърдитѣ си ножа, за да не имъ се предаде живъ въ ржцетѣ, ако го забележатъ; и после скитане, гладъ, преследване.

— Всички измрѣха храбро, дѣдо Георге—, заговори даскалъ Киро съ тихъ, молитвенъ гласъ. — Всѣки който умира за велико дѣло и свѣтла идея, умира геройски, съ усмивка на уста.